

Рішення спеціалізованої вченої ради ДФ 30.035.2023 / ID 3380

про присудження ступеня доктора філософії

Спеціалізована вчена рада Одеського національного університету імені І.І. Мечникова прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії галузі знань 03 – Гуманітарні науки на підставі прилюдного захисту дисертації «Вербальні засоби об'єктивації привабливості асертивної героїні в канонічному англomовному жіночому романі (на матеріалі романів Дж. Остін «Гордість та упередження» та Х.Філдінг «Щоденник Бріджет Джонс») за спеціальністю 035 філологія "27" грудня 2023 року, протокол №1.

РЕПУШЕВСЬКА Ірина Ігорівна, 1994 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2018 році Одеський національний університет імені І.І. Мечникова за спеціальністю «Філологія» та здобула кваліфікацію викладача англійської і іспанської мов та літератур закладів вищої освіти. Працює викладачем кафедри Філологія в Одеському національному морському університеті з 2018 року до цього часу.

Дисертацію виконано в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова.

Науковий керівник Морозова Ірина Борисівна, професор кафедри граматики англійської мови, доктор філологічних наук, професор кафедри Одеського національного університету імені І.І. Мечникова.

Здобувач має 18 наукових публікацій за темою дисертації, з них 7 статей у наукових фахових виданнях України, 1 розділ у колективній монографії; 1 стаття, що відноситься до наукометричних баз; 9 тез доповідей на наукових конференціях:

1. Морозова І. Б., Репушевська І. І. Жіночий роман і «чік-літ»: вербальні особливості. *Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія.* Одеса, 2019. № 38. С. 21–24.
2. Репушевська І. І. Еволюція женской речі в англійських романах 19-20 в.в. *Науково-теоретичний часопис «Мова».* № 33. 2020. С.34–39.
3. Репушевська І. І. Функційна роль прецедентних феноменів у романі Х. Філдінг «Щоденник Бріджет Джонс». *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації.* 2021. Том 32 (71). № 1. С. 188–192.
4. Репушевська І. І. Лінгвальні та позалінгвальні витоки привабливості класичних героїнь жіночого роману. *Закарпатські філологічні студії. Ужгородський національний університет.* Вип. 16. 2021. С. 96–100.
5. Репушевська І. І. Хто такі героїні роману? (Базові типи жіночих

персонажів англomовного роману 18-21ст.: психолінгвістичний аспект). *Проблеми гуманітарних наук: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія «Філологія»*. Вип. 49. 2022. С.188–198.

6. Морозова І. Б., Репушевська І. І. Типові героїні англomовного роману крізь дзеркало синтаксису їхнього мовлення. *Нова філологія*. 2022. № 85. С. 187–195.
7. Репушевська І. І. Когнітивно-комунікативні ознаки діалогічного мовлення класичних героїнь жіночого роману. *Сучасні дослідження з іноземної філології. Ужгородський національний університет. Факультет іноземної філології*. № 3-4 (21-22). 2022. С. 172–183.

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці:

Голова ради: Колегаєва Ірина Михайлівна, доктор філологічних наук, (спеціальність: 10.02.04 — «Германські мови»), професор, завідувач кафедри лексикології та стилістики англійської мови Одеського національного університету імені І.І.Мечникова. Виступ без зауважень;

Рецензент: Бігунова Наталя Олександрівна, доктор філологічних наук (спеціальність: 10.02.04 — «Германські мови») професор, завідувач кафедри теоретичної та прикладної фонетики англійської мови Одеського національного університету імені І.І.Мечникова:

Проте, як і будь-яке ґрунтовне дослідження, робота І.І.Репушевської не позбавлена певних дискурсивних моментів; на мою думку, варто було б 1) детальніше зупинитися на відмінностях понять «атракція» та «атрактивність» 2) деталізувати як саме комунікативно співпадають діалоги Елізабет і Бріджет.

Рецензент: Раєвська Ірина Валеріївна, кандидат філологічних наук (спеціальність: 10.02.04 - «Германські мови»), доцент, завідувач кафедри теорії та практики перекладу Одеського національного університету імені І.І.Мечникова:

Віддаючи належне теоретичній і практичній цінності роботи, хотілося б звернути увагу на деякі моменти, які потребують пояснення.

1) Цілком слушно запропонувавши аналіз двох діалогових зон, що належать Елізабет і Бріджет, чому авторка залишає поза межами свого аналізу розгляд еволюційних змін в діалогах головного чоловічого персонажу Дарсі?

2) Хотілося б також почути, як співвідносяться між собою класичний

жіночий роман і чікліт?

Опонент: Бехта Іван Антонович, доктор філологічних наук (спеціальність: 10.02.04- «Германські мови»), професор, професор кафедри англійської філології Львівського національного університету імені Івана Франка:

Як і будь-яке глибоке, інноваційне дослідження, подана до захисту робота І. І. Репушевської дає підстави для роздумів і дозволяє висловити деякі побажання на майбутнє щодо поліпшення оформлення результатів наукового пошуку.

1. Хотілося б почути, чому, вивчаючи літературний феномен багатовікової привабливості героїні Елізабет Беннет та її спадкоємиці Бріджет Джонс, авторка обирає саме класифікацію жіночих героїнь, яку пропонує Д. Ремптон (с.106, с.172). Адже ж бо, існують інші, більш розгалужені підходи до типізації жіночих персонажів - типажів, портретів, (с. 169-172).

2. У роботі дуже детально вивчається формально-синтаксична організація та комунікативні типи речень обох головних героїнь. Водночас дещо дивує, той факт, що попри те, що Елізабет і Бріджет уособлюють один і той же тип героїнь, поверхнево-синтаксична структура речень в їхніх мовленнєвих партіях суттєво відрізняється, (с. 153-158)

3. Складається враження, що привабливість людини, а саме жінки-головної героїні художнього твору не співвідноситься з її зовнішністю, але обидві дівчини Елізабет і Бріджет не описуються в романах як поганульки. З іншого боку, навряд чи перспективний наречений, красунчик Дарсі в обох випадках обрав би собі за дружину якусь негарну дівчину.

4. На думку опонента, представлений текст дисертації переобтяжено загальною інформацією про культурно-історичні умови написання романів, які аналізуються, (с.37-39, с.62-65) Необхідно додати, що розгляд прецедентних реалій, що зафіксовано в романі «Щоденник Бріджет Джонс» (с. 162) здається дещо необов'язковим, тому що не знаходить кореляції із романом Джейн Остін «Гордість і упередження», який в роботі обрано для порівняння.

5. Крім того, вважаю, що представлена дисертаційна розвідка помітно збагатилася б, якби дисертантка дослідила лінгвальні особливості головного героя-чоловіка в контексті жіночого роману як формульного жанру. Чого саме очікує пересічний читач від ідеального "Prince Charming" в аспекті науково визначених вербальних моделей ?

Наголошуємо на тому, що висловлені зауваження, швидше за все,

впливають із нашого власного бачення можливого варіанта представлення результатів дослідження й не знижують загальної позитивної оцінки дисертації. В авторки (і це найважливіше) є власна виважена концепція, позиція, власний науковий погляд на інтерпретацію досить непростих узагальнень та висновків, які переконливо засвідчують глибину аналізу, аргументованість і достовірність отриманих результатів.

Опонент: Коляда Еліна Калениківна, кандидат філологічних наук (спеціальність: 10.02.04 - «Германські мови»), доцент, завідувач кафедри практики англійської мови Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Попри представлений дуже докладний аналіз мовленнєвих партій головних героїнь жіночого роману, на наш погляд, рецензованій дисертаційній розвідці бракує дослідження мовленнєвих характеристик привабливих жінок крізь призму іншожанрових романів, написаних чоловіками.

2. У Розділі 2, присвяченому розгляду методології та загальній організації дослідження, поряд із зазначеними базовими методами наукової розвідки (сс. 91, 92), варто було б вказати ще й психолінгвістичний підхід, оскільки дисертантка зосереджується саме на психолінгвальних чинниках привабливості головних героїнь романів Дж. Остін «Гордість і упередження» та Х. Філдінг «Щоденник Бріджет Джоне», як це зазначено в тексті роботи на с. 24.

3. У роботі філігранно описані комунікативні типи діалогів, які ведуть героїні з іншими персонажами (с.157). Видається слушним проаналізувати, яка комунікативна стратегія є провідною в їхніх мовленнєвих партіях.

4. На початку кожного розділу роботи авторка дає загальну характеристику поставлених у ньому питань та засобів їхнього розв'язання. Зазначимо, що в завданнях, наведених у Вступі (с. 22-23), а також у другому Розділі (с. 125-126) вже покроково окреслено шляхи наукового пошуку.

5. Потребують пояснення результати проведеного психолінгвістичного експерименту, де «жінки продемонстрували більш точне віднесення персонажів до певного типу, ніж чоловіки. /.../ Виявлено, що повністю вірне уналежшовання діалогічного фрагменту до певного типу літературних образів зафіксовано в 28,8% жінок-респондентів і тільки у 8,4% чоловіків» (с.183).

6. Крім того, деякі авторські спостереження, на нашу думку, дещо перевантажено прикладами фактичного матеріалу (сс. 147-148). У тексті дисертації трапляються поодинокі стилістичні та технічні огріхи

(наприклад, сс. 7,21,72,94, 119, 131, 189) .

Результати голосування:

"За" 5 членів ради,
"Проти" — членів ради,
«Утримався» —

На підставі результатів голосування спеціалізована вчена рада присуджує РЕПУШЕВСЬКІЙ Ірині Ігорівна ступінь доктора філософії з галузі знань 03 Гуманітарні науки за спеціальністю 035 Філологія.

Голова спеціалізованої
вченої ради

Колегаєва І. М.

І. М. Колегаєва
голови спеціалізованої
вченої ради

